

fremgår, at det ikke kan udelukkes, at det hotel, som ikke ejer, men er opført f.eks. ved en badestrand, og som mister sine gæster på grund af forurening af stranden, efter omstændighederne vil kunne kræve erstatning for det økonomiske tab, som lides herved. Arbejdsgruppen har også henvist til, at skadesbegrebet, herunder spørgsmålet om den erstatningsberettigede personkreds, løbende udvikles af domstolene. Højesteret har således ved dom af 23. august 2007, som er refereret i UfR 2007.1562 H, udtalt, at der i visse tilfælde vil kunne ydes personskadeerstatning til andre end direkte skadelidte.

Det er på den baggrund arbejdsgruppens opfattelse, at der ikke er behov for at ændre det gældende skadesbegreb, således som det bl.a. kommer til udtryk i § 2 i miljøskadeerstatningsloven. Arbejdsgruppen vurderer, at ordlyden af § 2 i miljøskadeerstatningsloven kan rumme skadesbegrebet i ændringsprotokollen til Pariskonventionen. Arbejdsgruppen har derfor foreslået, at der indsættes en bestemmelse i atomskadeerstatningsloven, som svarer til miljøskadeerstatningslovens § 2.

Der henvises til rapporten, s. 45-52.

Justitsministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens synspunkter, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse med arbejdsgruppens lovudkast.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

4.2. Anlægsindehaverens erstatningsansvar og sikkerhedsstillelse

I ændringsprotokollen til Pariskonventionen ændres anlægsindehaverens ansvar fra et maksimumansvar til et minimumansvar. Det er formålet med ændringen, at de kontraherende stater skal have adgang til at fastsætte regler om ubegrænset ansvar for anlægsindehaveren.

Arbejdsgruppen har overvejet, om Danmark bør indføre et ubegrænset erstatningsansvar for anlægsindehaveren.

Det er umiddelbart utænkeligt, at de danske nukleare anlæg, der er under afvikling, forårsager nuklear skade for mere end 1.500 mio. euro (11,2 mia. kr.). Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling har oplyst, at ulykker på det nukleare anlæg i Danmark ikke vil kunne give anledning til grænseoverskridende aktivitetsmængder ud over uskadelige mængder. Denne oplysning fremgår ligeledes af en international VVM-redegørelse (en såkaldt artikel 37-redegørelse), som er godkendt i EU.

Begrundelsen for at indføre ubegrænset erstatningsansvar i Danmark er, at danske skadelidte risikerer at blive stillet ringere i visse sammenhænge, hvis Danmark ikke indfører et ubegrænset erstatningsansvar. Det skyldes, at nogle lande vil tage forbehold for kun at stille det ubegrænsede erstatningsbeløb til rådighed for stater, der ligeledes har indført ubegrænset ansvar for anlægsindehavere (det såkaldte reciprocitetsprincip, som er omtalt ovenfor).

Fordelen ved at indføre et ubegrænset ansvar for anlægsindehaveren vil – i forhold til lande, der har ratificeret Pariskonventionen – være, at skadelidte i Danmark vil være berettiget til erstatning, som i givet fald udredes af anlægsindehaveren af beløb, der ligger ud over Tillægskonventionens tredje trin.

Uanset om der som foreslået indføres et ubegrænset erstatningsansvar for anlægsindehaveren, eller om man valgte at begrænse ansvaret for anlægsindehaveren til 700 mio. euro (ca. 5,2 mia. kr.), som er ændringsprotokollens minimumskrav, vil det ikke være muligt for en anlægsindehaver at stille betryggende sikkerhed via de kendte forsikringsordninger. Således er det oplyst, at det i Sverige (for tiden) er muligt for en anlægsindehaver at stille sikkerhed for et beløb på indtil 550 mio. euro (4,1 mia. kr.), dvs. at det ikke er muligt at stille sikkerhed for minimumsbeløbet på 700 mio. euro (5,2 mia. kr.). Det må antages, at det heller ikke vil være muligt i Danmark at tegne forsikring for ansvaret i medfør af Pariskonventionen. Danmarks nukleare anlæg er imidlertid ejet af staten, der er selvforsikrende. Det er derfor alene en teoretisk problemstilling, hvorvidt det er muligt for en dansk anlægsindehaver at stille tilstrækkelig sikkerhed for ansvarsbeløbet.

I forbindelse med arbejdsgruppens overvejelser er det blevet undersøgt, hvordan de nærmeste naboer, som har nukleare anlæg i drift, dvs. Sverige og Tyskland, vil forholde sig. Fra svensk side er det oplyst, at man ved indførelse af et ubegrænset ansvar for anlægsindehavere i Sverige ikke i forhold til Danmark vil betinge det ubegrænsede ansvarsbeløb af, at Danmark ligeledes indfører ubegrænset ansvar. Fra tysk side er det derimod oplyst, at Tyskland, som allerede i dag har indført et ubegrænset ansvar, vil forbeholde adgangen til det ubegrænsede ansvarsbeløb til lande, der ligeledes har indført ubegrænset ansvar for anlægsindehaveren. Dette vil også gælde i forhold til Danmark.

Det vurderes således, at der for tiden ikke umiddelbart vil kunne opstå nukleare ulykker i Danmark, der vil kunne forårsage nuklear skade med grænseoverskridende effekt, og at Tyskland vil forbeholde sig at